

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Social

اجتماعی

بهرام رحمانی
۲۶ مارچ ۲۰۱۷

پیشواز نوروز ۱۳۹۶، در برخی شهرهای ایران حال و هوای دیگری داشت و علیه فرهنگ حاکم بود!

تحويل سال ۱۳۹۶ به وقت ایران، ساعت ۱۳ و ۵۸ دقیقه و ۴۰ ثانیه روز دوشنبه ۳۰ اسفند [حوت] ۱۳۹۵ هجری شمسی، مطابق با ۲۱ جمادی الثانیه ۱۴۳۸ هجری قمری و ۲۰ مارچ ۲۰۱۷ میلادی است. امسال سال خروس است. یعنی سال آواز خوانی، سحر خیزی و وقت شناسی؛ یعنی پایان سیاهی و آغاز روشنائی! نوروز نخستین روز سال خورشیدی برابر با یکم فرودین ماه، جشن آغاز سال نو، یکی از کهن‌ترین جشن‌های بهجا مانده از روزگار قدیم است و ریشه در تحول زمین و کشاورزی دارد. گفته می‌شود خاستگاه نوروز به «سومر»، اولین تمدن بشری برمی‌گردد و از سوی دیگر، به آغازگران تمدن در ایران، یعنی به ایلامی‌ها و از ایلامی‌ها به هخامنشیان و ساسانیان و... به عقیده مردم کرد، قیام کاوه آهنگر و پیروزی او بر ضحاک را جشن نوروز نامیده‌اند. زمان برگزاری نوروز، در آغاز فصل بهار و تغییر فصل و طبیعت و زندگی است که امروزه به آن برابری بهاری می‌گویند. نوروز، پس از گذشت هزاران سال، همچنان در بخشی از جهان، به‌عنوان مراسمی به پاسداشت نخستین روز از فصل بهار، مورد توجه صدها میلیون نفر قرار دارد.

نوروز خوانی یا بهارخوانی، گونه‌ای از آوازخوانی است که از گذشته در ایران رواج داشته است. خاستگاه این‌گونه آوازخوانی بیش‌تر در استان‌های مازندران و گیلان بوده است و در حال حاضر این مراسم به‌صورت محدود در برخی نقاط ایران برگزار می‌شود.

جشن‌های نوروزی امسال در شهرهای مختلف ایران، به ویژه در شمال و کردستان ایران، پژواک صدای زنان و مردان و جوانانی بود که زبان‌شان را از حلقوم‌شان بیرون کشیده‌اند و در این بیش از سه دهه سرکوب شده‌اند. در جامعه‌ای که زنان اجازه حضور در استادیوم‌های ورزشی و کنسرت‌های مختلط و کلاس‌های درسی و... مختلط را ندارند؛ زنانی که باید حجاب اسلامی را رعایت کنند و صدایشان را نامحرم نشنود؛ زنانی که در این ۳۸ سال به‌طور سیستماتیک سرکوب شده‌اند اما همچنان خار چشم حاکمان بوده‌اند اکنون در خیابان‌های ساری، سنندج، تهران، تبریز و... کارناوال شادی و سرور راه می‌اندازند، موزیک می‌نوازند، آواز می‌خوانند، می‌رقصند و به‌این ترتیب، تمام سنت‌های مردسالاری و مذهبی حاکم را به هیچ می‌گیرند. کافی‌ست که نگاهی به فیلم‌های منتشر شده در شبکه‌های اجتماعی از جمله در لینک‌های زیر همین مطلب ببینید تا عمق شکست فرهنگ حاکم ارتجاعی مذهبی و مردسالاری را ببینید!

البته ناگفته نماند هنگامی که تهدیدهای قبلی نیروهای امنیتی حکومتی نتوانست مانع از حضور و تجمع و راهپیمایی جوانان در خیابان‌ها شود این بار برخی برخی مسئولین شهرها، ریاکارانه سعی کردند این مراسم‌های مردمی را به خود منتسب کنند.

در حالی که مراجع تقلید و مسؤولان جمهوری اسلامی نسبت به برپایی کارناوال و شادی‌های جمعی در چهارشنبه‌سوری هشدار می‌دهند و آن را «غیر شرعی» و به نادانی و جهالت آن را «آداب نادانان» می‌خوانند، سنت‌های دیرین مربوط به ایام نوروز هر سال برگزار شد.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر علی خامنه‌ای، حکومت اسلامی، در آستانه سال ۱۳۹۴، با انتشار «استفتا» هائی، نظر او را درباره دید و بازدید با «بدحجاب‌ها و بی‌حجاب‌ها»، چیدن سفره هفت سین و رسم «سبزه‌بدر» منتشر کرده است. بر اساس این پرسش و پاسخ‌ها، خامنه‌ای دید و بازدید با «بی‌حجاب‌ها» را مشروط دانسته و گفته است که چیدن سفره هفت‌سین و رسم سبزه‌بدر، فاقد جنبه مذهبی است.

بر اساس آنچه که دفتر خامنه‌ای منتشر کرده و رسانه‌های داخلی از جمله خبرگزاری صداوسیما آن را بازنشر کرده‌اند، فردی از علی خامنه‌ای پرسیده است: «نیمی از فامیل نزدیک من اهل حجاب نیستند و در مهمانی‌ها روسری سر نمی‌کنند و در جواب می‌گویند دل آدم پاک باشد و از این قبیل حرف‌ها. من نیز با ایشان بزرگ شده‌ام و چهار سال است سعی در رعایت احکام دینی دارم. رفت و آمدم را با ایشان کم کردم و سالی یکی دو بار برای صله رحم رفت و آمد داریم. حال تکلیفم را نمیدانم آیا باید با ایشان قطع رابطه کنم یا همین‌طور ادامه بدهم؟»

علی خامنه‌ای در پاسخ به این استفتا گفته است: «اگر معاشرت با آنان مستلزم ارتکاب گناه نبوده و نیز موجب تأیید ایشان در عدم التزام به امور دینی نباشد، مانعی ندارد. ولی به هر حال لازم است حریم و ضوابط شرعی مراعات گردد و اگر احتمال بدهید که ترک معاشرت با آن‌ها موقتا موجب خودداری آن‌ها از ارتکاب معصیت می‌شود، به عنوان امر به معروف و نهی از منکر واجب است.»

خامنه‌ای همچنین گفته است که باید توجه داشت قطع صله رحم جایز نیست، اما صله رحم منحصر به دید و بازدید نیست بلکه از طرق دیگر مانند تلفن، نامه و امثال آن نیز محقق می‌شود.

بحث‌های این‌چنینی مبنای تعریف «خودی و غیرخودی» در جمهوری اسلامی هستند و زمینه ایجاد نفاق را میان گروه‌های مختلف مردم فراهم می‌کنند.

رهبر ایران همچنین گفته است که پهن کردن و چیدن سفره هفت سین در نوروز فی‌نفسه اشکال ندارد، هر چند این‌گونه امور جنبه مذهبی ندارد.

او درباره مراسم روز سیزدهم فروردین (سیزده بدر) هم گفته است که فی‌نفسه حرام نیست، هر چند چنین چیزی مبنای شرعی ندارد.

به‌نظر می‌رسد پیدا کردن مبنای شرعی برای همه امور به یکی از دغدغه‌های علی‌خامنه‌ای تبدیل شده است.

روز دوشنبه ۲۴ اسفند ۱۳۹۴ و یک روز پیش از مراسم چهارشنبه‌سوری در ایران هم پاسخ او به استفتائی درباره این روز منتشر شد: «چهارشنبه‌سوری هیچ مبنای شرعی ندارد و مناسب است از آن اجتناب شود.»

شهر ساری

همزمان با فرا رسیدن روز نوروز باستانی مردم کردستان همانند سال‌های گذشته در شب نوروز اقدام به برافروختن آتش و برپائی رقص و پایکوبی کردند.

بنابه گزارش‌ها، در شهرهای سنندج، پاوه، جوانرود، مریوان، کامیاران، سقز، مهاباد، سردشت، ربط، بانه و بوکان برگزاری مراسم باستانی نوروز باشکومتر از سال‌های گذشته برگزار شده است.

نیروهای امنیتی و انتظامی به‌سبب حضور گسترده شهروندان کرد قادر به کنترل کردن این مراسم نشده‌اند. گفته می‌شود طی روزهای گذشته فرمانده انتظامی با ابلاغ بخش نامه‌ای از نیروهای انتظامی خواسته است که به‌سبب حساسیت و احتمال بروز درگیری میان مردم و نیروهای انتظامی، این نیروها تا حد ممکن از رویاروی مستقیم با شهروندان کرد خودداری بکنند.

شهروندان کرد در شهر و روستاهای مناطق کردنشین مراسم برافروختن آتش، منفجر کردن ترقه و رقص پایکوبی در خیابان و کوچه‌های شهرها و همچنین بر بلندی کوه‌های کردستان این روز را گرامی داشتند.

در شهر ربط از توابع شهرستان سردشت، با حضور نزدیک به ۱۰ هزار نفر از سوی هیئت جوانان این شهر مراسم نوروز با برافروختن آتش نمادین و رقص و پایکوبی در میدان فوتبال این شهر برگزار شد.

همچنین نیروهای انتظامی در شهر سنندج چند تالار این شهر که قرار بود مراسم نوروز در آن‌ها برگزار شود تا اطلاع ثانوی پلمپ کرده‌اند.

همچنین روز عید ده‌ها جوان کرد در داخل شهرها توسط نیروهای انتظامی بازداشت شده‌اند و به کلانتری این شهرها منتقل شده‌اند.

با وجود تهدید و خط و نشان نیروهای امنیتی و نظامی جشن چهارشنبه‌سوری که نخستین روز از ایام نوروز به حساب می‌آید، امسال نیز برگزار شد.

حضور و فشار نیروهای امنیتی و انتظامی به ویژه در آخرین روز سال برای ممانعت از شادی مردم کرد، به نظر می‌رسد معنای دیگری به نوروز داده است.

در چند سال گذشته نیروهای امنیتی بارها برای بر هم زدن کارناوال شادی به دسته‌های مردم حمله کرده و در مواردی حتی اقدام به بازداشت آنان کرده‌اند. در این هنگام انگار فضای شادی با اعتراض و نوعی مقاومت برای برپایی نوروز در هم آمیخته می‌شود. با وجود این فشارها، نه تنها از توجه مردم کرد به نوروز و برگزاری آن کاسته نشده، بلکه فرا رسیدن سال جدید زمانی برای حفاظت از محیط زیست و اقداماتی مانند «روستا تکانی» و کاشتن نهال در برخی مناطق نیز شده است.

در اقلیم کردستان عراق، نوروز با نخستین روز بهار آغاز می‌شود. در این منطقه با برگزاری جشن و کارناوال در شهرها و رفتن به دامان طبیعت به استقبال بهار و نوروز می‌روند.

در ماه‌های گذشته بحران‌های اقتصادی و امنیتی گریبانگیر اقلیم کردستان شده که مرزهای طولانی با گروه دولت اسلامی (داعش) دارد. به نظر می‌رسد کشته و زخمی شدن صدها پیشمرگ در جبهه‌های جنگ بر جشن‌های آنان سایه افکنده است. چیزی که در سال جدید میلادی در فضای عمومی شهرها و رسانه‌های آنان به چشم می‌خورد.

نوروز نه تنها برای احزاب و سازمان‌های سیاسی در کردستان جایگاه ویژه دارد که در ادبیات و نثرهای کردی نیز به آن توجه چشمگیری شده است.

به ابتکار و همت انجمن سبز چیا برای سومین سال پیاپی مردم روستاهای اطراف مریوان و اورامانت اقدام به پاک کردن محیط بیش از صد روستا کرده‌اند. در وبسایت این انجمن مدافع محیط زیست آمده است که جدا از رسم خانه‌تکانی، در این چند سال اهالی روستاهای این منطقه در یک حرکت جمعی و با پاک کردن محیط روستاها از زباله، به استقبال بهار و نوروز می‌روند.

انجمن سبز چیا قصد دارد با کمک اعضای خود در روستاها و در راستای «چشم‌انداز پنج ساله خود برای سرزمین بی‌زباله» این حرکت همگانی را به امید فراگیری آن در منطقه پیش ببرد.

فعالان مدافع محیط زیست گفته‌اند که در این چند سال، به جای آن‌که آتش نوروز را با لاستیک ماشین‌ها برپا کنند که برای محیط زیست زیان‌بار است، با سوزاندن قفس پرندگان این آتش را برپا می‌کنند. یکی دیگر از اهداف فعالان محیط زیست جایگزینی رسم «روستا تکانی» به جای استفاده از مواد محترقه در روزهای چهارشنبه‌سوری و نوروز است.

نوروز در افغانستان، ایران، ترکیه، اقلیم کردستان عراق، روزه‌اوا (کردستان سوریه)، تاجیکستان، قرقیزستان، قزاقستان، گرجستان، آذربایجان، ترکمنستان، هند، چین، پاکستان و ازبکستان و... با جشن و پایکوبی برگزار می‌شود و کمترین ربطی به تاریخ مذهبی و ملی ندارد و جنبه انترناسیونالیستی، شادی و هم‌آغوشی انسان با طبیعت بهاری، بسیار قوی‌تر از سنت‌های تاریخی و باستانی است. به عبارت دیگر، سنت نوروزی بر علیه سنت و تاریکی و سرما و نوآوری است. نوروز، همبستگی انسان را بیش از پیش تقویت می‌کند و جای انتقام‌جویی و خشونت را شادی و روابط و مناسبات زیبای انسانی می‌گیرد به همین دلیل است که می‌گوئیم: هر روزتان نوروز، نوروزتان پیروز!

نوروز همچون سنت و زبان مشترک و همبستگی میلیون‌ها انسان در آسیا، شبه‌قاره هند، آسیای مرکزی، خاورمیانه، قفقاز، بالکان، حوزه دریای سیاه و بسیاری از نقاط دیگر جهان درآمده است. امروز بیش از ۳۰۰ میلیون نفر نوروز را در سراسر جهان گرمی می‌دارند. بزرگداشت نوروز بزرگداشت ریشه‌ها، تاریخ و ارزش‌های تمدن‌های بشری است که در طول قرن‌ها ارزش‌های انسانی را نسل به نسل منتقل ساخته‌اند. ترویج و پیش‌برد فرهنگ زندگی سازگار با طبیعت، از جنبه‌های مهم نوروز است که هم‌سو با بسیاری از اهداف انسانی است.

مراسم نوروزی در ترکیه و آن‌هم در مهم‌ترین شهر کردنشین این کشور، امسال تحت تدابیر امنیتی شدید برگزار شد. جشن نوروزی مردم شهر کردنشین دیاربکر با حضور صدها تن از نیروهای انتظامی ترکیه، تحت تدابیر امنیتی شدید برگزار شد. ده‌ها هزار تن از مردم شهرهای کردنشین ترکیه با حمل پرچم «حزب دمکراتیک خلق‌ها» و با سردادن شعار «نه به همه پرسی تغییر قانون اساسی»، روز سه‌شنبه ۲۱ مارس ۲۰۱۷، عید نوروز را در مرکز شهر دیاربکر جشن گرفتند. جشن نوروزی در کردستان ترکیه در حالی برگزار شد که دولت این کشور محدودیت‌های بسیاری را برای برگزاری مراسم‌های نوروزی در برخی از نقاط این کشور از جمله استانبول برقرار کرده بود.

آخرین باری که مراسم نوروز در چنین شرایطی برگزار شد سال ۲۰۰۲ بود. دو حزب «دموکراتیک خلق‌ها» و «دمکراتیک مناطق»، برگزاری جشن نوروز در ۲۱ استان و ناحیه کردنشین را بر عهده دارند. به گزارش بی بی سی دولت ترکیه فقط اجازه برگزاری جشن‌های نوروز را برای امروز (۲۱ مارس) داده بنابراین برخی مراسم لغو شده است.

جشن نوروز امسال با حضور پنج هزار نیروی امنیتی و پولیس در پارک نوروز در چهار کیلومتری شهر دیاربکر برگزار شده است. به گزارش آسوشیتدپرس پولیس ترکیه فاصله خود را با جمعیت حفظ کرده و بازرسی و حفظ نظم را به نیروهای کرد سپرده است.

بخش ترکی بی‌بی‌سی گزارش کرده است که اطراف محل جشن با موانع و حصارهای امنیتی محافظت می‌شود. پارک نوروز همیشه ۱۲ ورودی داشته، اما امسال فقط یک ورودی به محل جشن وجود داشته است. حزب دمکراتیک خلق‌ها سیصد نفر را برای تامین امنیت به کار گمارده و شرکت کنندگان هنگام ورود به محل جشن باید کارت شناسائی نشان می‌دادند.

جشن‌های نوروزی در دیاربکر، به‌طور سنتی محل حضور چهره‌های سرشناس سیاسی و هنری بوده و همواره بار سیاسی داشته است، اما امسال بردن پلاکارد و تابلو و پرچم‌هایی که نشانه سیاسی داشته باشند به محل جشن ممنوع است. اما با این حال آسوشیتدپرس خبر داده که تعداد اندکی عکس عبدالله اوجالان رهبر زندانی حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) دیده شده است.

بردن پرچم به رنگ‌های زرد و سبز و قرمز(رنگ‌های نمادین مردم کرد) هم به این مراسم ممنوع بوده اما شرکت‌کنندگان که شمار آن‌ها ده‌ها هزار نفر تخمین زده شده به‌نحوی این پرچم‌ها را از بازرسی‌ها گذرانده و به‌محل مراسم برده‌اند.

در سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ در این جشن‌ها پیام عبدالله اوجالان قرائت شد و شمار شرکت‌کنندگان بسیار زیاد بود، اما بمب‌گذاری‌ها و حملات انتحاری و جنگ و تروریسم دولتی علیه مردم کرد و پ.ک.ک سبب شد سال گذشته تعداد بسیار کمی در جشن نوروزی شرکت کنند. در واقع جشن امسال فرصتی برای مردم آزاده ترکیه به‌ویژه مناطق کردشین است تا تأکید کنند که به همه‌پرسی تغییر قانون اساسی که ماه آینده در ترکیه برگزار می‌شود رای منفی خواهند داد.

ارتش اشغالگر ترکیه، هم‌زمان با نوروز یک روستا در منطقه جندرس از توابع کانتون عفرین(روژاوا) را هدف حملات راکتی قرار داد. روز ۲۱ مارس، در حالی که ساکنین منطقه در حال برگزاری جشن نوروز بودند، روستای «مل خلیل» در منطقه جندرس کانتون عفرین از سوی نظامیان ترکیه هدف حملات راکتی قرار گرفت.

در پی این حملات، اهالی روستا، مجبور به توقف جشن نوروز شدند و برای حفظ جان خود به نقاط امن اطراف روستا پناه بردند. این حملات که نزدیک به چهار ساعت به طول انجامید است، خسارات مالی چشمگیری را به همراه داشته است.

برگزاری پرشکوه نوروز توسط میلیون‌ها انسان، سبب شده است که حتی مجمع عمومی سازمان ملل متحد نیز در سال ۲۰۱۰ میلادی با تصویب قطعنامه‌ای، اول فروردین ماه برابر با ۲۱ ماه مارس میلادی را به‌عنوان روز جهانی نوروز به ثبت رساند.

تاجیک‌ها در ایام نوروز، لباس‌های سنتی خود را بر تن کرده و سراسر کشور را با ترانه و طرب و شادی همراه می‌کنند. در استان بدخشان تاجیکستان، نوروز را «شگون بهار مبارک» می‌نامند. مراسم نوروز همچون رسم کهن، با خانم‌تکانی همراه شده و از ۲۶ اسفند آغاز و تا شب سال نو ادامه می‌یابد.

رسم بدخشانی‌ها آن است که در نوروز، لباس نو به تن کرده و خطاهای یکدیگر را بخشیده و وسایل کهنه را از خانه بیرون می‌کنند. بدخشانی‌ها هم همانند ایرانی‌ها، خانه خود را در اول بهار با گل، زینت می‌دهند. گفور چاک که همان غنچه گل کاری شده بید است، زینت محافل بدخشانی‌ها در آستانه فرا رسیدن فصل بهار است.

همچنین در بدخشان، بازی‌های نوروزی از جمله، «الوان چاک»، «وجول بازی»، «کبک جنگ»، «خروس جنگ»، تخم مرغ بازی و امثال این‌ها، معمولاً در روزهای نوروزی برگزار می‌شوند.

یکی از کشورهایی که نوروز در آن جایگاه خاص دارد، ترکمنستان است. مردمانی سخت‌کوش و مهمان‌نواز که در ایام نوروز، زن و مرد و پیر و جوان، لباس‌های محلی زیبا و رنگارنگ بر تن کرده و با سنتی خاص و طرب و آواز محلی، به استقبال فصل بهار می‌روند. ترکمن‌ها همچون تاجیک‌ها، عید نوروز را به‌عنوان سمبل و نماد زندگی دوباره، جشن و سرور و رفاه می‌دانند و یکم و دوم فروردین هر سال تعطیل رسمی است.

برنامه‌های شاد جشن نوروز در ترکمنستان، با افروختن آتش نوروز در منطقه خوش آب و هوای آن و در چند کیلومتری عشق آباد، پایتخت ترکمنستان آغاز می‌شود. برپائی آلاچیق‌های ترکمنی، نمایشگاه صنایع دستی و مسابقه کشتی و سوارگاری و پذیرائی با غذاها و شیرینی‌های محلی، بخشی از سبک زندگی مردمان ترکمن در آستانه نوروز است. در ایام نوروز، بازی‌هایی نظیر اسبدوانی، کشتی و انواع و اقسام بازی‌های محلی انجام می‌شود.

در پاکستان، نوروز را «عالم افروز» نیز می‌نامند که به معنای روز تازه است و با ورودش، جهان، روشن و درخشان می‌شود.

جشن نوروز در سراسر پاکستان برگزار می‌شود و بیش‌تر مردم در آن شرکت می‌کنند. از نمایش حیوانات گرفته تا بازی‌های سنتی و کشوری و بین‌المللی تا نیزه بازی و ... که در میان مردم، طرفداران بسیاری دارد.

خانه‌تکانی، بخشی از مراسم نوروزی پاکستانی‌ها بوده و به آن توجه شایان دارند. پوشیدن لباس نو، تهیه انواع شیرینی مانند لُو، گلاب حامن، کیک و برفی و شکر پاره، از جمله خوردنی‌های خوشمزه‌ای است که پاکستانی‌ها در این روزها در خانه دارند.

جالب است که در شمال کشمیر که یکی از محل‌های نزاع تاریخی بین هندوستان و پاکستان است، همواره برنامه‌های آتش‌بازی و تیراندازی و چوگان‌بازی انجام می‌شود. برنامه‌های جشن نوروز در نواحی شمال غربی پاکستان باختری که از چندین حیث به ایران نزدیک‌تر است، با برنامه‌های متنوعی همراه می‌شود.

در آن منطقه، علاوه بر پوشیدن لباس نو و تیریک گفتن به یکدیگر پس از تحویل سال و ترتیب یافتن مجالس قصیده و شعر، مهمانی‌هایی نیز به مناسبت جشن نوروز در منازل برگزار می‌شود و در آن سفره‌ای شامل هفت نوع میوه خشک و سبزیجات و یک نوع بیسکویت به نام «کلوچه نوروزی» و پلو با گوشت مرغ سفید و تخم مرغ‌های رنگ زده است، تزئین می‌شود.

جمهوری آذربایجان، همسایه شمالی ایران است و یکی از مبتکران ثبت نوروز جهانی در سازمان ملل به حساب می‌آید مراسم نوروز را بسیار با شکوه‌تر برگزار می‌کنند. این جشن همه ساله از بیستم تا بیست و دوم ماه مارس که برابر با اول تا سوم فروردین است انجام می‌شود. البته از چند هفته مانده به نوروز، مردمان آذربایجان به استقبال بهار می‌روند. رسم بر این است که در این روزها، سخنی بد بر زبان رانده نشود و از به کار بردن سخنان حزن‌انگیز و یاس‌آور پرهیز می‌کنند.

در میان مراسم نوروزی جمهوری آذربایجان، رسم‌هایی مانند چیدن سفره سمنو، انداختن کلاه پوستین به‌درها و آویزان کرن کیسه و توبره از سوراخ بام در شب عید است. همه این‌ها، عاملی برای پاس‌داشت فرهنگ نوروز در این جاست که با هدف ارتقای روابط انسانی و اجتماعی و همبستگی شهروندی صورت می‌گیرد.

آذربایجانی‌ها علاقه زیادی به‌ورزش‌های محلی دارند که در این روزها در سطح گسترده‌ای برگزار می‌کنند. از آن جمله می‌توان به اسب سواری، شمشیر بازی، کمند اندازی، ورزش‌های زورخانه‌ای، طناب‌بازی و غیره اشاره کرد. برای مردمان قرقیزی نیز کلمه نوروز، کلمه‌ای آشناست. برای آنان نوروز یکی از اعیاد بزرگ بوده و هر ساله در استقبال بهار، نوروز جایگاه ویژه‌ای بین مردمان این کشور دارد. نوروز در قرقیزستان تنها یک روز است و آن در اول ماه مارس برگزار می‌شود.

در ازبکستان، سراسر کشور با چراغ‌های رنگی، آذین بسته شده و مردم لباس نو بر تن کرده و بر مکان‌هایی می‌روند که به‌نام نوروز نام‌گذاری شده است مانند نوروز بلاق، نوروز ساز و نوروز توه. در این کشور، سمنو همچون ایران، یکی از سین‌های هفت سین نوروزی ازبک‌ها است. در بخارا و سمرقند که در ادبیات گفتاری و نوشتاری ایرانیان بسیار از آن یاد می‌شود، جشن چهارشنبه‌نوروزی، جایگاه خاصی دارد. جشن‌هایی که همراه رقص و موسیقی و پایکوبی و همبستگی انسانی است، انرژی‌زا و رهائی‌بخش هستند. اما مراسم‌های سوگواری اسلامی و غیره، انسان را ماتم‌زده و افسرده می‌کند و مانع رشد و تحرک و شادی و همبستگی انسانی و نوآوری می‌گردد. جشن و شادی، با طبیعت سر آشتی و سازگاری و همراهی دارد و انسان‌ها را به‌همدیگر

نزدیکتر می‌کند در حالی که سوگواری‌های مذهبی، قهر و کینه و غضب و پریشانی را در جامعه می‌گستراند و افراد مساعد را آماده تهاجم و تخریب می‌کند.

در ایران تحت حاکمیت جمهوری اسلامی، این محرم و صفر است که اسلام، یعنی ایدئولوژی خرافی و آزادی‌ستیزی و زن‌ستیزی و مردسالاری و خشونت‌طلبی و بی‌رحمی را در جامعه زنده نگاه داشته است. در واقع مناسک سوگواری که در ماه‌های محرم و صفر برگزار می‌شوند، بزرگترین و اصلی‌ترین عامل بقای طبقاتی حاکم کنونی خاص در جامعه ایران‌اند. آن‌ها از این طریق نه تنها حاکمیت اجتماعی و فردی که توان اقتصادی، سیاسی و فرهنگی خود را نیز تامین می‌کنند، بلکه سنت‌های اسلامی تبعیض‌آمیز و نابرابر، ترویج جهل و خرافات، ترور و سرکوب، جنگ و اعدام و تحمیل فقر و فلاکت بر اکثریت جامعه تحمیل می‌کنند؛ سنت‌های ارتجاعی که ریشه در ایدئولوژی مذهبی ۱۴۰۰ سال پیش شبه‌جزیره عربستان دارد. این سنت‌ها، ضامن حاکمیت و نفوذ سیاسی و اجتماعی آن گروه یا طبقه خاص بر هستی اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جامعه ایرانی است.

در حالی که مراسم‌های نوروزی، نه منافع جریانی و طبقه‌ای خاص، بلکه تقریباً منافع همگانی دارد و بیش از همه مرزها را می‌شکند و همبستگی انسانی و شادی و احترام به طبیعت را ارتقا می‌دهد.

این نوع سنت‌های مثبت اجتماعی و فرهنگی و جشن‌ها بی‌تردید از آن‌رو در تاریخ ماندگار و ثبت شده‌اند که تا انسان‌ها را از خودبیگانگی و فراموشی و دوری برهانند و همواره هم‌زیستی و زندگی مسالمت‌آمیز انسانی را بدون توجه به جنسیت و ملیت و باورهای سیاسی و مذهبی، و همچنین اجین شدن زندگی انسان و طبیعت، بازتولید کنند. نوروز، به نو و نوین شدن تأکید دارد که با زندگی و ذهن نوین انسان سازگارند؛ نوروز یعنی آمادگی دائم برای همبستگی انسان و پذیرفتن آرمان‌ها و اندیشه‌های نوین برای برابری طلبانه، آزادی‌خواهانه و عدالت‌جویانه انسانی! نوروز، یعنی شاد و سرحال بودن و امید به تغییر داشتن! یعنی تأکید بر تغییر وضع موجود و بهتر شدن زندگی و طبیعت انسانی!

در حقیقت نوروز، فضائی را فراهم می‌کند که صدای زنان و مردان ستم‌دیده با وجود مخالفت حاکمان و تاریک‌اندیشان، خرافه‌پرستان، رساتر از همیشه شنیده شود و فرهنگ ارتجاعی جدی‌تر از گذشته، به چالش گرفته شود. شادمانه زیستن، با ساز و دهل و رقص در خیابان‌ها کارناوال شادی و سرور راه‌انداختن و... همه بخشی از برنامه‌های انسان‌های خواهان تغییر و یا همان جشن نوروزی و بهاری است!

به این ترتیب، نوروز تنها یک سنت و آئین کهنی نیست که در جامعه ایرانی و غیرایرانی پاس داشته می‌شود، بلکه جشن و همبستگی انسانی از فراز ستم‌ها و سرکوب‌ها از جمله تبعیض‌های دینی و اعتقادی و نژادی است و جشنی است که شدیداً مرزها و دین و نژاد و رخوت و تنهائی و یاس را زیر سؤال می‌برد و به انسان جرات آزادی‌خواهی، برابری‌طلبی، عدالت‌جویی، دوستی و صمیمیت، شادی و طبیعت‌دوستی و نوع‌دوستی می‌دهد و با هرگونه نابرابری، ظلم، ستم، سرکوب، فقر و فلاکت به ستیز برمی‌خیزد و ندا سر می‌دهد که انسان نباید سرنوشت و هویت انسانی خود را به ملت، دولت، مذهب و سنت‌هایی گره بزند که به ضرر انسان و انسانیت و طبیعت است. انسان باید سرنوشت خود و جامعه‌اش را مستقیماً به دست خویش رقم بزند و به هیچ فرد و جریانی اجازه حاکمیت بر جامعه‌اش را ندهد. و همین آشکار می‌کند که جشن نوروز به راستی حاصلتی انسان‌دوستانه و مبارز‌مجویانه و رهائی‌بخش دارد. خصلتی که افکار و سیاست‌ها و ایدئولوژی و فرهنگ حاکمان کنونی جامعه ایران را به هیچ می‌شمارد و صدای بی‌صدایان را رساتر و قوی‌تر می‌کند.

البته این همبستگی انسانی و حضور در خیابان‌ها و کل جامعه، نباید به روزهای نوروز محدود گردد؛ به خصوص اکنون که جناح‌های حاکمیت به دلیل انتخابات ریاست جمهوری‌شان که در واقع اقدامی در جهت تقسیم مجدد ثروت و

قدرت جامعه بین جناح‌های حاکم است و کمترین ربطی به تغییر زندگی و منافع مردم ندارد. آن‌هم در حالی که اختلاف در بالاترین سطح جناح‌های حاکمیت تشدید شده است و سعی دارند کمی فضای سیاسی و اجتماعی جامعه را شل کنند و از درگیری و خشونت پرهیز کنند تا شاید بخشی از مردم را به پای صندوق‌های رای‌شان بکشانند. باید این همبستگی انسانی و مبارزه خودمان را علیه حاکمیت از جمله با سازمان‌دهی هدفمند و برپائی تشکل‌های دموکراتیک خودگردان مردمی و دموکراسی مستقیم شورائی در محل‌های کار و زندگی و محلات گسترده‌تر کنیم و نروزمان را به پیروزی برسانیم!

لینک فلم‌های نورزوی و بهاری منتشر شده در یوتیوب:

پیشواز نوروز ۱۳۹۶ در کردستان و مازندران:

<https://youtu.be/tU-owI^orM>

فلم؛ حال و هوای نوروزی بازار تجریش تهران:

www.youtube.com/watch?v=RWPczi36rsY

فلم؛ پیشوازی بهار در بازار ماهی‌فروشان شهسوار

www.youtube.com/watch?v=FgwxoifI9XU

نوروزخوانی کاروان شهر بابلسر:

<https://youtu.be/xtUOf-CD>

تهران - برگزاری جشن چهارشنبه سوری در خیابان تهرانپارس

<https://youtu.be/UhdDHMlhIY>

برگزاری زیبای مراسم نوروز در شهر پاوه

<https://youtu.be/Zgo6d3gkT>

چهارشنبه سوری در تهران

<https://youtu.be/ENIKH-4jBt>